

ning, altsaa for deres Vedkommende at gjøre § 81 i Grundloven til en Virkelighed; den gaaer ud paa at fritage dem for de Skikke, som de ikke kunne deeltage i uden at det saarer og krænker deres Følelse, fordi de ikke troe paa disse Skikkes Betydning. Men, mine Herrer! § 81 taler jo ligesaafuldt om Folketirkens enkelte Medlemmer som om de andre, og disse altsaa tilfiger den en lignende Ret, nemlig at maatte fritages for, hvad der er dem til Anstød, og søge Gudsdyrkelsen der, hvor den opbygger dem og stemmer med deres Overbeviisning. Men i den lutheriske Kirke er Prædiken Hovedsagen, og derfor er det der af største Betydning, hvilken Præst der forestaaer Guds-tjenesten, og hvorledes denne i det Hele udføres efter de personlige Forhold i de enkelte Menigheder, af langt større i den protestantiske Kirke end i. Ex. i den catholske. Det Tillæg, der er under Forhandling, gaaer, som sagt, ud paa, at skaffe dem Folketirkens Medlemmer en lignende Ret i den Henseende, som vi nu have givet de fra de anerkjendte Troessamfund afvigende, nemlig den Ret, at de ikke skulle være bundne og indskrænkede i Udørelsen af deres Gudsdyrkelse, og dersom der er Noget med Hensyn til Stedet eller Personen, der administrerer, som støder dem og gjør, at Gudsdyrkelsen ikke er dem til Opbyggelse, at de saa maa søge hen til en anden Præst og en anden Menighed. Og hvor naturlig er ikke en saadan Frihed? Thi ville vi søge Guds Ord, saa er det af en overordentlig Betydning, at den Mand, der administrerer, er gljennemtrængt af den Tro, som vi ogsaa erkjende for at være vor Tro, at det Ord, hvormed han møder os der, er af en saadan Natur, at det kan tiltale os. Ja, selv ved Daaben har det Betydning, naar vi føle os overbeviste om, at den Mand, der døber vort Barn, er gljennemtrængt af den Tro, hvis Ord han udtaler, naar vi have en særdeles Agtelse for hans præstelige Character og føle os knyttede til ham med særdeles Baand. Det er saaledes med Confirmationen, det er saaledes med de Skikke, hvormed vi stede de Afvøde til Jordanen, ja det er saaledes uden Udtagelse med alle Kirkens Skikke, at det i høi Grad beroer paa Vedkommendes Personlighed, om de tiltale

os, om vi føle os opbyggede, eller om vi føle os forargede og tilbagestødte. Og naar jeg nu beder om den samme Frihed for Folketirkens Medlemmer, thi det er dog paa en Maade den samme Frihed, som er givet de Andre, saa henvender jeg mig til Mænd, som Alle høre til Folketirken, og det vilde være mig usofklarligt, om de havde mere Hjerte for de andre smaa afvigende Troessamfund, end de have for Folketirken, som har fostret dem i sit Skjød. Jeg veed, at der er dem, som sige: Hvo der saa forestaaer Gudsdyrkelsen, saa er det dog det samme Guds Ord, som forkyndes, og de samme Skikke, som foretages i alle Kirker; men det er, at jeg skal sige det endnu en Gang, ikke saaledes i den lutheriske Kirke, som det kan være i andre Troessamfund. Hos os er Prædikenen, Ordets frie Forkyndelse, Hovedsagen, og en Mands indre Væsen træder frem i alle hans Ord, saaledes at det dog ikke bliver det samme Ord i de forskjellige Kirker, det bliver dog ikke de samme Skikke, og de kunne ikke have den samme Indflydelse paa os, naar vi deeltage i dem paa forskjellige Steder. Og var der Noget, som ønskede, helst at lade deres Børn døbe i den Kirke, hvor de selv vare døbt, eller at vies for det Alter, hvor de havde bekræftet deres Daabspagt, eller om der vare andre saadanne Grunde, som gjorde, at Enkelte kunde ønske, i eet eller andet Tilfælde at søge een Kirke fremfor en anden, og af saadan Grund benytte sig af een Præst, fremfor en anden, var der saa Noget blandt os, der kunde være saa haard, ikke at føle Betydningen deraf, eller kalde det Overtro. Jeg for min Part tør ikke nævne det med det Navn, thi jeg veed, at vi trænge til udvortes Midler for at vække det indre Liv, og at det ene ofte fremfor det andet kan have Betydning og Indflydelse paa os. Men naar jeg mener, at det er i de enkelte Menighedsmedlemmers Interesse, at de kunne erholde denne tilfigtede Frihed, saa mener jeg ogsaa, at det i lige høi Grad er i Præsternes Interesse; og jeg er overbevist om, at en heel Deel af mine Embedsbrødre dele Dusket om Sognefrihed ret levende og varmt med mig. Der er nok Mogle, som ville frygte for de Fortædeligheder, som det maastee kunde forvolde dem, eller især for den